

Program wczesnego wykrywania autyzmu - "BADABADA"

Data publikacji: 18.01.2015 13:00

Ok. 1,5 tys. urodzonych w tym roku w Polsce dzieci będzie miało zdiagnozowany autyzm. Od jak najwcześniejszego wykrycia zaburzenia i podjęcia terapii zależy, jak będą się później rozwijały - twierdzi Fundacja SYNAPSIS.

□

Osoby z autyzmem mają problemy z komunikacją, postrzeganiem świata, rozumieniem relacji społecznych. Mogą w odmienny sposób odbierać wrażenia zmysłowe: dla nich sól może być kwaśna, śnieg parzyć, a delikatne głośkanie powodować silny ból; zaburzenie pokrewne, o łagodniejszym przebiegu, to zespół Aspergera.

"Koszty opieki nad dorosłymi osobami z autyzmem są bardzo wysokie, stąd istnieje konieczność podejmowania działań ukierunkowanych na jak najwcześniejsze wykrywanie tych zaburzeń rozwojowych oraz ich profilaktykę, aby w jak największym stopniu ograniczyć ich skutki społeczne" - twierdzą koordynatorzy Programu.

Program „Badabada” ma być realizowany na terenie całego kraju do końca 2018 roku, a głównym centrum badań jest ambulatoryjny Ośrodek Diagnostyczno-Terapeutyczny Fundacji SYNAPSIS w Warszawie przy ul. Ondraszka, w którym Fundacja prowadzi porady i działalność o charakterze orzecznictwym.

Program jest odpowiedzią na wciąż rosnący problem braku odpowiedniej diagnostyki małych dzieci w kierunku całościowych zaburzeń rozwojowych. Ma pomóc w ocenie prawidłowości rozwoju maluchów i zakwalifikować część z nich do grupy ryzyka zaburzeń autystycznych. Do tej pory dzieci były zazwyczaj diagnozowane w wieku 6-7 lat, gdy zaczynały edukację szkolną.

Model badań przesiewowych, które proponuje Fundacja, zaczyna się od wypełniania przez rodziców kwestionariusza (przeznaczony jest do badania dzieci w wieku od 16 do 30 miesiąca życia), który zawiera 20 pytań dotyczących różnych zachowań i umiejętności dziecka. Po jego wypełnieniu opiekun dostaje wynik z informacją, czy ryzyko wystąpienia zaburzeń ze spektrum autyzmu u dziecka jest niskie, średnie czy wysokie. W przypadku zagrożenia konieczna jest konsultacja specjalistyczna i dalsza diagnostyka.

Kolejnym etapem są - prowadzone przez przeszkolone osoby - badania przesiewowe polegające na obserwacji malucha (już od ukończenia 7 miesiąca życia). Pozwalają one wykryć nietypowy rozwój dziecka w zakresie społecznego komunikowania się oraz relacji społecznych. W przypadku stwierdzenia atypowych zachowań, osoba badająca przekazuje rodzicom pisemną informację o kolejnych krokach, jakie powinni podjąć.

Trzeci poziom to konsultacje i diagnostyka specjalistyczna, pilotażowo w wybranych placówkach, a docelowo w różnych placówkach w Polsce. SYNAPSIS uważa, że konsultacje powinny być dostępne za darmo w placówkach, które mają kontrakty z NFZ.

Czwarty poziom to odpowiednie działania wspomagające rozwój dziecka i wspierające rodziny. W tym zakresie rodzice mogą korzystać ze świadczeń w ramach wczesnego wspomagania rozwoju, konsultacji w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Dla dzieci ze zdiagnozowanymi dużymi problemami rozwojowymi wskazana jest bardziej specjalistyczna opieka.

W bieżącym roku "Badabada" będzie koncentrować się na edukacji rodziców, opiekunów, lekarzy pierwszego kontaktu, lekarzy pediatrów, psychologów, pedagogów, pielęgniarek i innych specjalistów.